

FMS Dialogue 2014/ publieksactiviteiten in Nederland

De FMS organiseert regelmatig publieksbijeenkomsten en expertmeetings in Nederland over ontwikkelingen in landen en regio's die ons aangaan. Hierbij debatteren vertegenwoordigers uit de politiek, het maatschappelijk middenveld, wetenschap en het bedrijfsleven over landen waar wij werken of over ontwikkelingssamenwerking. We werken altijd samen met maatschappelijke organisaties, de PvdA of mensen die oorspronkelijk uit deze landen afkomstig zijn. In 2014 heeft de FMS één conferentie, negen debatten en twee expertmeetings georganiseerd.

De publieksactiviteiten betrekken het bredere publiek bij internationale samenwerking en hebben als doel het draagvlak voor internationale solidariteit te vergroten. Onze debatten, panelgesprekken en keynote speeches boden het publiek informatie en analyse over uiteenlopende landen als Oekraïne, Rusland en Mali en thema's als het handelsverdrag tussen de EU en de VS en arbeidsmigratie binnen de EU. Het feit dat de sprekers die op uitnodiging van de FMS bijdroegen aan de publieksactiviteiten in veel gevallen afkomstig zijn uit de landen die besproken werden, droeg hier zeker aan bij. De bijeenkomsten van de FMS zijn gratis toegankelijk en bieden altijd ruime gelegenheid aan leden van het publiek om vragen te stellen en om het debat aan te gaan met de sprekers en elkaar.

De publieksactiviteiten werden in totaal door meer dan **2600** bezoekers bezocht. Dit varieert van een grote conferentie zoals de Afrikadag die eind 2014 plaatsvond tot een kleinschalig Politiek Café. Er hebben **meer dan 50** organisaties meegewerkt aan de totstandkoming van deze activiteiten. Zo hebben we nauw samengewerkt met de PvdA en het Internationale Secretariaat van de PvdA bij de organisatie van de grote publieksdebatten met respectievelijk minister Ploumen (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) en minister Koenders (Buitenlandse Zaken). Daarnaast hebben we onder andere samengewerkt met Blinibioscoop en PAX.

Ook publiceerde de FMS dagelijks artikelen op de website en zijn we een bron van betrouwbare, actuele analyses over politieke ontwikkelingen in de regio's waar we actief zijn. De maandelijkse nieuwsbrief van de FMS bood ook letterlijk ruimte voor dialoog: naast de evenementen die we organiseren is er ook altijd ruimte voor opinieartikelen en reacties op voorgaande artikelen.

In het onderstaande worden de verschillende bijeenkomsten beschreven die de FMS in 2014 heeft georganiseerd en wordt er een indruk gegeven van de discussies die het afgelopen jaar zijn gevoerd door experts, politici, publiek en buitenlandse gasten op de FMS publieksactiviteiten.

Afrikadag 2014

Op de warmste 1 november ooit gemeten vond dit jaar in het Koninklijk Instituut voor de Tropen in Amsterdam het grootste evenement van de FMS plaats, de Afrikadag. Het thema was deze keer "Democratie, Goed bestuur & Mensenrechten" en onze hoofdgasten waren de Soedanese telecom tycoon en filantroop, Mo Ibrahim, voormalig president van Malawi en het eerste vrouwelijke staatshoofd van het land, Joyce Banda, en minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelings-

samenwerking, Lillianne Ploumen. Met ruim 1200 bezoekers, 200 sprekers en 80 vrijwilligers die het FMS team versterkten was de dag een groot succes.

De dag werd geopend met speeches van onze hoofdgasten, Mo Ibrahim en Joyce Banda, en een spetterend optreden van dansgroep Zaouli. Daarna was het tijd voor de workshoprondes. De 45 workshops, presentaties, debatten, interviews en optreden zorgden voor een gevarieerd programma. Het Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT) in Amsterdam bood een prachtig, historisch decor voor het evenement; de ruime Marmeren Hal was een centraal ontmoetingspunt voor bezoekers en sprekers, terwijl de drukbezochte informatiemarkt bezoekers de mogelijkheid bood om bekende en minder bekende organisaties te leren kennen en Afrikaans geïnspireerde producten te kopen. Tijdens de lunch konden de bezoekers een Afrikaanse lunch kopen en gaf de Shain band een optreden in de Grote Zaal. De dag werd afgesloten met een afterparty met Afrikaans eten, live muziek van onder andere Ntjam Rosie en DJ's in Desmet Studio's, vlakbij het KIT.

Er was dit jaar bijzonder veel aandacht voor de Afrikadag in nationale kranten en ook het tv-programma [Nieuwsuur](#) deed verslag van de dag. Er was met name veel aandacht voor hoofdgast Mo Ibrahim. [Trouw](#), [Volkskrant](#), en Een Vandaag interviewden Ibrahim over zijn visie op de politieke toekomst van Afrika en de relatie met het Westen. [Vice Versa](#) publiceerde een algemeen verslag, terwijl het [Algemeen Dagblad](#) inzoomde op de speech van minister Ploumen over de Nederlandse reactie op de ebola crisis.

Cijfers Afrikadag

- 1200 bezoekers, 200 sprekers
- 80 vrijwilligers
- 47 workshops, presentaties, debatten, interviews en optredens
- 200 bezoekers op de afterparty
- 14 financiële partners
- 50 organisaties namen deel

Debatten en expertmeetings

Naast de Afrikadag organiseerde de FMS het afgelopen jaar ook een aantal kleinschaligere evenementen. Er kwam een grote diversiteit aan thema's, sprekers en vormen binnen deze groep evenementen aan bod.

Rusland en Oekraïne

Het conflict in Oekraïne en de rol van Rusland was een belangrijk onderwerp in de internationale politiek in 2014. Eind 2013 ontstonden de eerste protesten in Oekraïne tegen de regering van president Janoekovitsj, naar aanleiding van zijn besluit om de associatieakkoorden met de EU niet te tekenen. Begin 2014 sloegen de protesten om van pro-EU naar anti-regering.

In januari organiseerde de FMS het debat "**Unrest in Ukraine**". Dit was het eerst publieksdebat dat over de situatie in Oekraïne werd georganiseerd. Met ruim 100 bezoekers, waaronder veel Oekraïners, werd het een fel en geëmotioneerd debat. De sprekers, Marina Ohanjanyan (FMS), John Stienen (Oekraïne expert), Thijs Berman (Europarlementariër namens de PvdA) en Alex Romaniuc (Oekraïne expert), bespraken samen met het publiek wat de mogelijke scenario's voor het conflict waren, de problemen die Oekraïne zou moeten overkomen en de rol van de EU. Uit het debat bleek dat hervormingen volgens de sprekers van groot belang zijn voor het land, zowel in de politieke als economische sfeer. Het publiek was echter nog sceptisch over de vraag of Janoekovitsj echt zou aftreden. Een paar weken later bleek dit echter wel te gebeuren.

In aanloop naar de Europese verkiezingen, op 22 mei, organiseerde de FMS in samenwerking met de PvdA ook een **bijeenkomst over de situatie in Oekraïne** met minister van Buitenlandse Zaken Frans

Timmermans. Ruim 300 mensen kwamen op dit evenement in Den Haag af, waaronder veel Oekraïners en Russen. Minister Timmermans kreeg dan ook veel kritische vragen en het werd een levendig debat met veel ruimte voor inbreng vanuit het publiek.

Gedurende het jaar organiseerde de FMS nog meer bijeenkomsten over Oekraïne en Rusland. In september organiseerden we samen met Blinibioscoop een filmvertoning en debat in Rotterdam naar aanleiding van David Satter's documentaire "**Age of Delirium**" die het leven van "gewone" mensen portretteert onder het juk van de Sovjet-Unie. De discussie, onder leiding van Liesbeth van de Grift (Radbout Universiteit Nijmegen), stond echter vooral in het teken van hoe om te gaan met het Rusland van nu. Het panel van experts bestond uit Zijne Excellentie Darius Jonas Semaška (Ambassadeur van de Republiek Litouwen in Nederland), Michiel Servaes (Tweede Kamerlid voor de PvdA) en Ruslanddeskundige Tony van der Togt (Instituut Clingendael). Aan de ene kant wezen zij op het belang om een eenduidig Europees geluid te laten horen aan Moskou, aan de andere kant moeten verandering in Rusland ook van binnen uit komen. Maar de ambassadeur voegde hieraan toe dat hij in Rusland weinig animo ziet voor een transformatie naar een vrije, democratische staat.

Eind oktober organiseerde de FMS ook nog een besloten bijeenkomst over Rusland in samenwerking met PAX. Tijdens deze bijeenkomst, die door zo'n 30 experts bezocht werd, stond de vraag '**Wat moeten wij met Rusland**' centraal.

Politiek Café

In 2014 heeft de FMS ook een nieuw concept geïntroduceerd: het Politiek Café. Op een Politiek Café is er naast debat ook ruimte voor muziek, een column en een gezellig praatje. De aftrap van de nieuwe reeks was tijdens het **congres van de PvdA**, op 15 en 16 februari in Den Bosch. In totaal kwamen hier meer dan 100 bezoekers op af.

Op de zaterdag ging FMS directeur Arjen Berkvens en het publiek in gesprek met PvdA Tweede Kamerleden Roelof van Laar (Ontwikkelingssamenwerking), Michiel Servaes (Buitenland) en Marit Majij (Europa) over hun ambities voor het Nederlandse buitenlandbeleid. Daarna was de beurt aan Kati Piri, Michiel Emmelkamp en Paul Sneijder, de respectievelijke nummers 3, 4 en 5 op de kandidatenlijst namens de PvdA voor de Europese verkiezingen. Zij spraken met het publiek over waarom ze 'Europa in willen' en over hoe het democratische gehalte van de EU verhoogd kan worden.

Op de zondag kwamen twee PvdA-ministers langs op het Politiek Café van de FMS. Eerst was het de beurt aan minister Timmermans van Buitenlandse Zaken. Hij sprak over het mensenrechtenbeleid en hoe dialoog hierin centraal staat. Volgens hem heeft weglopen geen zin, maar zal juist samenwerking onze positie verbeteren. Minister Ploumen voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking sprak met het publiek over haar portefeuille die hulp en handel combineert. Hierdoor ontstaat volgens de minister een gelijkwaardiger partnerschap tussen Nederland en de ontwikkelingsregio's.

De aftrap van het Politiek Café tijdens het PvdA-congres was goed bevallen. Het was een laagdrempelige manier om over internationale politiek te praten, met veel ruimte voor vragen uit het publiek. Op 1 mei, de Dag van de Arbeid, vond het eerste reguliere Politiek Café plaats in Maastricht. Het onderwerp was, hoe kan het ook anders, **eerlijk werk en arbeidsmigratie**. Onder leiding van Kido

Koenig werd er gepraat over de dilemma's van arbeidsmigratie en de huidige stand van zaken in Nederland en Limburg. Het panel bestond uit Ellen Hoeijenbos (FNV-bouw Zuidoost), Gosia Bruins (VVD), Bert Kersten (PvdA Limburg) en Kati Piri (PvdA-kandidaat Europese verkiezingen) en met de ruim 30 aanwezigen praatte zij over of het vrije verkeer van mensen in Europa geleid heeft tot oneerlijke concurrentie, schijnconstructies en verminderde arbeidsvoorwaarden. Na de pauze, waarin de contrabas en de accordeon van Mateusz Malcharek en Rachel Solomon klonken, kon iedereen weer ontspannen beginnen aan het tweede deel van de discussie: wat kunnen we nu eigenlijk doen om deze uitwassen van het vrije verkeer van werknemers te voorkomen? Nieuwe regels vanuit de EU zouden kunnen werken, maar het panel constateert dat hier niet voldoende draagvlak voor is. Maar ook door maatschappelijk verantwoord te ondernemen kan er al veel bereikt worden. Dit luidde de borrel in, waar er nog veelvuldig werd nagepraat over het eerste succesvolle Politiek Café van de FMS.

Nog geen maand later was het al weer tijd voor het volgende Politiek Café. Hiervoor gingen we naar Arnhem, om met meer dan 40 bezoekers te praten over de **situatie in Mali**. Het werd een gezellige avond vol debat, discussie en muziek! Manon Stravens trapt de avond af met een column over haar ervaringen in Mali. Daarna werd er met het panel gesproken over de rol van Nederland in Mali. Het panel bestond uit Roelof van Laar (Tweede Kamerlid voor de PvdA), Jan Gruiters (directeur PAX), Annick van Lookeren Campagne (beleidsmedewerker Mali bij Oxfam Novib) en Aart van der Heijde (journalist). Mali is al lange tijd een partnerland van Nederland en daarom is het belangrijk dat Nederland wil bijdragen aan haar stabiliteit. Maar kan Nederland wel de rol van 'oren en ogen van MINUSMA' vervullen? En was er een alternatief voor de interventie? Allemaal vragen die voorbij komen tijdens de avond. Tijdens de pauze was er weer tijd voor muziek en gezelligheid. De muziek kwam dit keer van het duo Gin&Tonic. Ook was er na de pauze ruimte voor een column van PvdA'er Jaap Huurman over zijn ervaring met internationale solidariteit en voor Henriette Kuypers-Touré, weduwe van de bekende Malinese artiest Ali Farka Touré. Zij richtte in 2012 *Music for Mali* op, dat zich inzet voor het muzikale erfgoed van Mali. Het was weer een geslaagde avond die smaakte naar meer.

Eind juni vond het laatste Politiek Café van de FMS in 2014 plaats. Dit keer in Groningen, de thuisstad van FMS-voorzitter Max van den Berg (Commissaris van de Koning in Groningen). Het was zijn laatste avond als voorzitter, de volgende dag werd het stokje overgedragen aan Manuela Monteiro, oud-directeur van Hivos. Het thema van de avond was **'De Arabische lente: drie jaar later'**. Natuurlijk onmogelijk om alle aspecten hiervan te bespreken, maar de sprekers deden hun best. Het panel bestond uit Kirsten Meijer (Internationaal Secretaris van de PvdA), Rena Netjes (journalist), Sami Faltas (Rijksuniversiteit Groningen) en Sylva van Rosse (Grote Midden Oosten Platform). Netjes was net deze week in Egypte veroordeeld tot tien jaar gevangenisstraf. Zij vertelde als inleiding haar bijzondere en bizarre verhaal. Onderdeel van de ellende is, naar haar mening, dat de media in Egypte buitenlanders van alles de schuld geven. Het panel voegt hier aan toe dat we in Nederland misschien wat naïef waren, democratische transitie is lastiger dan we dachten en dit moet geaccepteerd worden. Ook werd er gepraat over het Tunesische lichtpuntje en de rol van het Westen voor democratisering van de regio. Daarnaast was er natuurlijk ook weer ruimte voor muziek. Tijdens de pauze klonk de prachtige stem van Mousmé Brocaar onder begeleiding van Joost van Beek en daarna sprak student internationale betrekkingen en trainer voor de Jonge Democraten in Tunesië Maurits Foorhuis zijn column uit. Dit gaf aanleiding tot verdere discussie over de rol van het Westen. De bijeenkomst trok ongeveer 70 bezoekers.

Debat met minister Ploumen

Op 1 oktober organiseerde de FMS in samenwerking met de PvdA het eerste grote **publieksdebat over TTIP; het Transatlantic Trade and Investment Partnership tussen de EU en de VS**. Het werd een stevige discussie met aan elkaar gewaagde panelleden, over gebrek aan transparantie, het vasthouden aan hoge EU standaarden, het aangrijpen van kansen en het oplossen van mogelijk negatieve gevolgen. Na een inleiding over het onderwerp door Rixt van Dongera (FMS), gaf minister Ploumen voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking haar openingsspeech. Hoewel de minister de zorgen deelt die er bestaan over het gebrek aan transparantie in de onderhandeling over het verdrag, is ze vooral positief gesteld. Het panel, bestaande uit de minister, Roeline Knottnerus (SOMO), Roeland van der Stappen (Europese Ronde Tafel van Industriëlen), Jan Vos (Tweede Kamerlid voor de PvdA) en Holly Lindquist Thomans (Amerikaanse Ambassade) verschilde dan ook sterk van mening over wat precies de impact van het verdrag zal zijn. Agnes Jongerius (Europarlementariër namens de PvdA) sprak het publiek ook nog toe via een videoboodschap. Zoals duidelijk werd tijdens het debat, kent TTIP nog vele uitdagingen. De onderhandelingen zijn nog volop aan de gang. Als een van de 28 EU-lidstaten, zit ook Nederland aan de onderhandelingstafel, en zoals minister Ploumen een aantal keren benadrukte, is verbetering op een aantal punten nodig. Met ongeveer 100 bezoekers was het debat een groot succes.

In gesprek met minister Koenders

Begin november begon Frans Timmermans als Eurocommissaris in Brussel en volgde Bert Koenders hem op als nieuwe minister van Buitenlandse Zaken. Om met hem kennis te maken als minister organiseerde de FMS, in samenwerking met de PvdA, een grote publieksbijeenkomst. Met ruim 250 deelnemers ging minister Koenders, onder leiding van moderator Andrew Makkinga, **in gesprek over zijn idealen en drijfveren** in deze wankelende wereldorde met aanhoudende conflicten. Door middel van verschillende beeldfragmenten vertelde Koenders over zijn politieke carrière tot nu toe, om daarna door te gaan naar de verschillende conflicten die er nu spelen in de wereld. Behalve het conflict in Mali, waar Koenders hoofd van de VN-vredesmacht was, passeerden ook de conflicten in Oekraïne en Israël/Palestina de revue. Vooral over het Israël/Palestina conflict volgde een heftige discussie. Hoewel Nederland Palestina nog niet als staat zal erkennen, wil het kabinet die erkenning wel mogelijk maken. Anderhalf uur bleek veel te kort te zijn voor dit debat, en tijdens de borrel ging de discussie dan ook nog flink door.

Sahel seminar in de Tweede Kamer

Op verzoek van de PvdA Tweede Kamer fractie hebben we ook een **seminar georganiseerd over de Sahel regio**, in de Tweede Kamer. De bijeenkomst was bedoeld om de Kamerleden en hun medewerkers te informeren over de humanitaire, politieke en veiligheidssituatie in de Sahel en hen handelingsperspectieven te beïden. Onderzoekers en vertegenwoordigers van NGO's actief in de Sahel regio hebben hun expertise over regionale issues en kwesties die in individuele landen spelen gedeeld met de Kamerleden. Er waren in totaal 30 mensen aanwezig met wie is gediscussieerd over de gehele Sahel regio.